

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

รับที่	74.54.1
วันที่	1/4/60
เวลา	09.45 น.

ส่วนราชการ ..... สำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โทร. ๐ ๒๒๘๓ ๔๒๓๔
ที่ ..... นร. ๐๕๐๕/ว ๕๕๐.๖ ..... วันที่ ๒๕๖๐
เรื่อง ..... แนวทางการแต่งตั้งกรรมการรัฐวิสาหกิจ

เรียน หัวหน้าส่วนราชการระดับกรม รัฐวิสาหกิจในสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี และหน่วยงานของรัฐ
ในกำกับสำนักนายกรัฐมนตรี

สำนักนายกรัฐมนตรีขอส่งสำเนาหนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด
ที่ นร. ๐๕๐๕/ว ๕๕๐ ลงวันที่ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๐ เรื่อง แนวทางการแต่งตั้งกรรมการรัฐวิสาหกิจ
ดังมีรายละเอียดปรากฏตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และถือปฏิบัติต่อไป

(นายสมพงศ์ นิลพันธ์)

รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ปฏิบัติราชการแทน
ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ที่ นร. ๐๕๐๐๐๐/ว ๑๕๓๖

เรียน พล.อ.เปรม ติณสูลานนท์ และหัวหน้าส่วนราชการ

เพื่อโปรดทราบ

(นายสมพงศ์ นิลพันธ์ ปฏิบัติราชการแทน)

รองนายกรัฐมนตรี

๑๑ มิ.ย. ๒๕๖๐

ด่วนที่สุด

ที่ นร ๐๕๐๕/ว ๓๖๐

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี

ทำเนียบรัฐบาล กทม. ๑๐๓๐๐

๒๐ กรกฎาคม ๒๕๖๐

กองกลาง
เลขรับ ๖๕๖๓
วันที่ ๒๑ ก.ค. ๖๐
เวลา ๑๐.๓๕ น.

เรื่อง แนวทางการแต่งตั้งกรรมการรัฐวิสาหกิจ

เรียน ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๘๐๒.๑/๓๗๔๘
ลงวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐

ด้วยคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจได้เสนอแนวทางการแต่งตั้งกรรมการรัฐวิสาหกิจ
ไปเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยมีสาระสำคัญ ดังนี้

๑. ให้นำ Skill Matrix มาใช้ในการพิจารณาสรรหาและแต่งตั้งกรรมการรัฐวิสาหกิจ
๒. ในการแต่งตั้งกรรมการอื่นที่มีใช้กรรมการโดยตำแหน่งในรัฐวิสาหกิจแห่งใด ให้ผู้มีอำนาจ
พิจารณาเสนอชื่อจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์การทำงานในภาคธุรกิจไม่น้อยกว่าหนึ่งในสาม
ของจำนวนกรรมการอื่นของรัฐวิสาหกิจนั้น
๓. ห้ามมิให้มีการแต่งตั้งผู้บริหารสูงสุดหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจแห่งหนึ่งแห่งใด
เป็นกรรมการในคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจอื่น เว้นแต่กรณีที่มีกฎหมายกำหนด หรือกรณีการแต่งตั้ง
เป็นกรรมการในคณะกรรมการของบริษัทที่รัฐวิสาหกิจนั้นถือหุ้นอยู่
๔. ไม่แต่งตั้งสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ข้าราชการการเมือง และผู้ดำรงตำแหน่ง
ทางการเมืองเป็นกรรมการในคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจเพิ่มเติม
๕. ให้มีผู้แทนกระทรวงการคลังที่เป็นข้าราชการประจำในกระทรวงการคลังเป็นกรรมการ
ในคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ เพื่อรักษาผลประโยชน์ของทางราชการในฐานะผู้ถือหุ้นของรัฐวิสาหกิจ
๖. ให้มีผู้แทนกระทรวงเจ้าสังกัดของรัฐวิสาหกิจที่เป็นข้าราชการประจำในกระทรวงเจ้าสังกัด
ซึ่งไม่อยู่ในหน่วยงานที่ทำหน้าที่กำกับดูแลการประกอบกิจการของรัฐวิสาหกิจนั้น (Regulator) จำนวน ๑ คน
เป็นกรรมการในคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ เพื่อทำหน้าที่เชื่อมโยงนโยบายจากกระทรวงเจ้าสังกัด
ของรัฐวิสาหกิจ ทั้งนี้ กรณีมีเหตุจำเป็นอาจแต่งตั้งเพิ่มเติมได้อีกไม่เกิน ๑ คน
๗. ในกรณีที่กฎหมายจัดตั้งของรัฐวิสาหกิจกำหนดให้มีผู้ดำรงตำแหน่งใดในส่วนราชการ
หรือหน่วยงานอื่นเป็นกรรมการ และผู้ดำรงตำแหน่งนั้นจะมอบหมายให้ผู้อื่นปฏิบัติหน้าที่แทนในตำแหน่ง
กรรมการรัฐวิสาหกิจ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นพิจารณามอบหมายผู้ดำรงตำแหน่งอื่นในหน่วยงานในสังกัด
ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ มีเวลา และเหมาะสมกับความต้องการในการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาของแต่ละ
รัฐวิสาหกิจนั้น โดยทำเป็นคำสั่งมอบอำนาจเพื่อให้เกิดความรับผิดชอบชัดเจนและต่อเนื่องในการปฏิบัติหน้าที่
๘. กรณีกฎหมายจัดตั้งของรัฐวิสาหกิจกำหนดให้มีผู้แทนหน่วยงานต่าง ๆ เป็นกรรมการ
ในคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ ให้หน่วยงานนั้นแต่งตั้งจากบุคคลที่อยู่ในหน่วยงานเท่านั้น

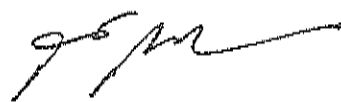
๙. ในกรณีที่ส่วนราชการแต่งตั้งข้าราชการประจำไปเป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจ หากข้าราชการผู้นั้นเกษียณอายุหรือพ้นจากการเป็นข้าราชการประจำ ให้ส่วนราชการนั้นแต่งตั้งข้าราชการคนใหม่ไปแทนเนื่องจากข้าราชการผู้พ้นจากตำแหน่งแล้วไม่อยู่ในข่ายต้องได้รับโทษตามนัยพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดทางวินัยของข้าราชการซึ่งไปปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานที่มีใช้ส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๔ และเพื่อให้การกำกับดูแลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจเป็นไปตามนโยบายของส่วนราชการนั้น เว้นแต่ข้าราชการผู้ที่เกษียณอายุพ้นจากการเป็นข้าราชการประจำและส่วนราชการพิจารณาแล้วเห็นว่า เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถเชี่ยวชาญในกิจการ ซึ่งจะ เป็นประโยชน์ต่อรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ ส่วนราชการนั้น จะพิจารณาให้บุคคลดังกล่าวยังคงเป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจต่อไปจนครบวาระที่ยังเหลืออยู่ก็ได้ ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงบทบัญญัติของกฎหมายรัฐวิสาหกิจนั้น ๆ ที่ให้อำนาจในการแต่งตั้งหรือถอดถอนประกอบด้วย เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๓๗ เรื่อง หลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการพ้นจากตำแหน่ง กรรมการรัฐวิสาหกิจ และบทก้ำกับข้าราชการที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจ ความละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาด้วยนี้

คณะรัฐมนตรีได้ประชุมปรึกษาเมื่อวันที่ ๑๘ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ลงมติว่า

๑. รับทราบแนวทางการแต่งตั้งกรรมการรัฐวิสาหกิจตามที่คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจเสนอ
๒. ให้กระทรวงเจ้าสังกัดของรัฐวิสาหกิจ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติ ตามแนวทางดังกล่าวอย่างเคร่งครัด เพื่อให้เกิดความโปร่งใสและได้รับความไว้วางใจจากประชาชนต่อไป
๓. ให้คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจได้รับการยกเว้นการปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๘ (เรื่อง การเสนอเรื่องเร่งด่วนต่อคณะรัฐมนตรี) ในการเสนอเรื่องนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและขอได้โปรดแจ้งให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ ในกำกับดูแลทราบและถือปฏิบัติต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายธีระพงษ์ วงศ์วิลาส)

เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

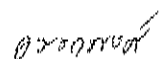
กองพัฒนาศาสตร์และคิดตามนโยบายพิเศษ

โทร. ๐ ๒๒๘๐ ๕๐๐๐ ต่อ ๓๖๔๓ (นันทน์ภัส) ๑๕๒๑ (กัญญาณัฐ)

โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๑๔๕๖

www.soc.go.th

สำเนาถูกต้อง

(นายอรรถพงษ์ พุ่มไต้)

นักจัดการงานทั่วไปปฏิบัติการ

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๐๘๐๖.๑/๓๗/๔๘

คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ
สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ
๓๑๐ อาคารธนาคารพัฒนาวิสาหกิจ
ขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย
ชั้น ๒ ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน
เขตพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐

เรื่อง แนวทางการแต่งตั้งกรรมการรัฐวิสาหกิจ

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ด่วนที่สุด ที่ ตผ ๐๐๑๔/๑๓๔๓
ลงวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๐
๒. ร่างแนวทางการแต่งตั้งกรรมการรัฐวิสาหกิจ
๓. สำเนาหนังสือคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๘๐๖.๑/๓๕๔๗
ลงวันที่ ๔ กรกฎาคม ๒๕๖๐

ด้วยคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (คนร.) ขอเสนอเรื่อง แนวทางการแต่งตั้งกรรมการรัฐวิสาหกิจมาเพื่อคณะรัฐมนตรีทราบ โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๕(๑) เรื่องที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะรัฐมนตรีหรือต้องเสนอคณะรัฐมนตรี รวมทั้งเป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการกำหนดนโยบายและกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๕๗

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. ความเป็นมา

๑.๑ คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๐ มีมติรับทราบผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (คนร.) ครั้งที่ ๔/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๙ โดย คนร. ได้มีมติเห็นชอบในหลักการการกำหนดทักษะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญของกรรมการรัฐวิสาหกิจ (Skill Matrix) เพื่อนำไปใช้ประกอบการพิจารณาสรรหากรรมการรัฐวิสาหกิจของแต่ละรัฐวิสาหกิจ โดยมอบหมายให้รัฐวิสาหกิจทุกแห่งจัดทำ Skill Matrix ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่กรรมการโดยพิจารณาจากความรู้ทางการศึกษาและประสบการณ์การทำงานในสาขาต่างๆ เพื่อนำเสนอคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจและกระทรวงเจ้าสังกัดก่อนส่งให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) เพื่อพิจารณานำเสนอ คนร. และสำนักงานเลขาธิการ คนร. ได้นำเสนอแนวทางการแต่งตั้งกรรมการรัฐวิสาหกิจ ในคราวประชุม คนร. ครั้งที่ ๓/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐

๑.๒ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ดพ ๐๐๑๔/๑๓๔๓ ลงวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๐ แจ้งว่า สตง. ได้ศึกษาวิเคราะห์การดำรงตำแหน่งกรรมการรัฐวิสาหกิจ ของข้าราชการประจำ เช่น การดำรงตำแหน่งกรรมการรัฐวิสาหกิจของข้าราชการประจำ อาจทำให้เกิด การขัดกันของหน้าที่หรือผลประโยชน์ทับซ้อน และการดำรงตำแหน่งกรรมการของข้าราชการระดับสูง ที่เกื้อหนุนอายุราชการซึ่งเคยกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจ อาจส่งผลให้เกิดความเสี่ยงในด้านผลประโยชน์ทับซ้อน จึงได้กราบเรียนนายกรัฐมนตรีในฐานะประธานกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจเพื่อประกอบการพิจารณา และให้ส่วนราชการที่รับผิดชอบแจ้งผลการดำเนินการให้ สตง. ทราบด้วย เพื่อประกอบการตรวจสอบ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ ต่อไป รายละเอียดปรากฏ ตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑.

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

การสรรหาและแต่งตั้งกรรมการในคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ เพื่อทำหน้าที่กำกับและ กำหนดนโยบายการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ ซึ่งควรดำเนินการอย่างมีหลักเกณฑ์ และโปร่งใสให้เป็นไปตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีและเป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล รวมทั้งสอดคล้อง กับความเห็นของ สตง. โดย คนร. ในคราวประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๙ และครั้งที่ ๓/๒๕๖๐ เมื่อวันที่ ๑๗ กรกฎาคม ๒๕๖๐ ได้มีมติเห็นชอบในหลักการการกำหนดทักษะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญ ของกรรมการรัฐวิสาหกิจ (Skill Matrix) เพื่อนำไปใช้ประกอบการพิจารณาสรรหากรรมการรัฐวิสาหกิจของแต่ละ รัฐวิสาหกิจ และได้รับทราบแนวทางการแต่งตั้งกรรมการรัฐวิสาหกิจตามที่ประธานกรรมการนโยบาย รัฐวิสาหกิจเห็นชอบ และให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วย การกำหนดนโยบายและกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๑๐ (๖) และข้อ ๑๒ เพื่อให้กระทรวงเจ้าสังกัด รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติต่อไป

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

เนื่องจากกรรมการในคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจจะครบวาระการดำรงตำแหน่งภายใน เดือนกรกฎาคม จำนวน ๒๐ แห่ง ดังนั้น เพื่อให้สามารถพิจารณาแต่งตั้งกรรมการในคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ ด้วยความโปร่งใส รอบคอบ และมี Skill Matrix ตรงต่อความต้องการของรัฐวิสาหกิจ จึงเห็นสมควรนำเสนอ แนวทางการแต่งตั้งกรรมการรัฐวิสาหกิจต่อคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณาโดยเร็ว

๔. สารสำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

๔.๑ สารสำคัญ

๔.๑.๑ คนร. โดยประธานกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจได้เห็นชอบความเห็น ของสำนักงานเลขาธิการ คนร. เพื่อตอบความเห็นของ สตง. ดังนี้

(๑) เห็นด้วยในหลักการเกี่ยวกับการแต่งตั้งกรรมการรัฐวิสาหกิจจาก ข้าราชการระดับสูงในส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่กำกับดูแลการประกอบกิจการ ของรัฐวิสาหกิจ (Regulator) อาจทำให้เกิดการขัดกันระหว่างการทำหน้าที่ผู้บริหารระดับสูงของส่วนราชการ

/หรือหน่วยงาน...

หรือหน่วยงานของรัฐกับการทำหน้าที่ประธานกรรมการหรือกรรมการในรัฐวิสาหกิจ อย่างไรก็ตาม การแต่งตั้งกรรมการรัฐวิสาหกิจยังต้องพิจารณาจากข้าราชการระดับสูงในส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย (Policy Maker) เพื่อทำหน้าที่เชื่อมโยงนโยบายจากกระทรวงเจ้าสังกัดสู่การปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพ และต้องพิจารณาจากข้าราชการระดับสูงของกระทรวงการคลังในฐานะผู้ถือหุ้น (Shareholder) เพื่อรักษาผลประโยชน์ของทางราชการในฐานะผู้ถือหุ้นของรัฐวิสาหกิจ และสอดคล้องกับหลักการสากลที่ผู้ถือหุ้นมีสิทธิในความเป็นเจ้าของโดยควบคุมบริษัทผ่านการแต่งตั้งคณะกรรมการให้ทำหน้าที่แทนตนและมีสิทธิในการตัดสินใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของบริษัท

(๒) การดำรงตำแหน่งกรรมการของข้าราชการระดับสูงที่เกษียณอายุราชการ ซึ่งเคยกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจ เห็นควรให้ถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๓๗ เรื่อง หลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการพ้นจากตำแหน่งกรรมการรัฐวิสาหกิจ และบทกำกับข้าราชการที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจ ที่กำหนดให้ข้าราชการผู้เกษียณอายุหรือพ้นจากการเป็นข้าราชการประจำนั้น เป็นผู้มีความรู้ความสามารถเชี่ยวชาญในกิจการ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อรัฐวิสาหกิจนั้นๆ ส่วนราชการนั้น จะพิจารณาให้บุคคลดังกล่าวเป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจต่อไปจนครบตามวาระที่ยังเหลืออยู่ก็ได้ ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงบทบาทหน้าที่ของกฎหมายรัฐวิสาหกิจนั้นๆ ที่ให้อำนาจในการแต่งตั้งหรือถอดถอนประกอบด้วย

(๓) กรณินิยามของรัฐวิสาหกิจตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ) และนิยามของรัฐวิสาหกิจตามพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานของรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐาน) แตกต่างกัน อาจมีความเสี่ยงที่กรรมการรัฐวิสาหกิจสามารถดำรงตำแหน่งผู้บริหารระดับสูงบริษัทในเครือของรัฐวิสาหกิจได้ ซึ่งไม่เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีและอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ เห็นสมควรมอบหมายให้ สคร. ประสานงานกับสำนักงานประมาณเพื่อพิจารณาแนวทางการกำหนดนิยาม “รัฐวิสาหกิจ” ดังกล่าวต่อไป

(๔) การเร่งรัดและติดตามการดำเนินงานให้กระทรวงเจ้าสังกัดของรัฐวิสาหกิจพิจารณาแนวทางการปรับปรุงกฎหมายจัดตั้งในส่วนกรรมการโดยตำแหน่งที่ขัดหลักธรรมาภิบาลที่ดี ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๓๔ กรกฎาคม ๒๕๕๘ และการทบทวนหลักการและแนวทางการกำกับดูแลที่ดีในรัฐวิสาหกิจปี ๒๕๕๒ เพื่อประกอบการกำหนดคุณสมบัติของกรรมการรัฐวิสาหกิจ เห็นสมควรมอบหมายให้กระทรวงเจ้าสังกัดของรัฐวิสาหกิจกำกับรัฐวิสาหกิจดำเนินการให้สอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวต่อไป และมอบหมายให้ สคร. ดำเนินการทบทวนหลักการและแนวทางการกำกับดูแลที่ดีให้เป็นปัจจุบัน

๔.๑.๒ เนื่องจากรัฐวิสาหกิจเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ดังนั้น การสรรหาและแต่งตั้งกรรมการในคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจเพื่อทำหน้าที่กำกับและกำหนดนโยบายการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ ซึ่งควรดำเนินการอย่างมีหลักเกณฑ์และโปร่งใสให้เป็นไปตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีและเป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล รวมทั้งสอดคล้องกับความเห็นของ สตง. จึงเห็นสมควรกำหนดแนวทางการแต่งตั้งกรรมการรัฐวิสาหกิจ โดยมีสาระสำคัญดังนี้

(๑) ให้นำ Skill Matrix มาใช้ในการพิจารณาสรรหาและแต่งตั้งกรรมการรัฐวิสาหกิจ

/ (๒) ในการ...

(๒) ในการแต่งตั้งกรรมการอื่นที่มีใช้กรรมการโดยตำแหน่งในรัฐวิสาหกิจแห่งใด ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาเสนอชื่อจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์การทำงานในภาคธุรกิจไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการอื่นของรัฐวิสาหกิจนั้น

(๓) ห้ามมิให้มีการแต่งตั้งผู้บริหารสูงสุดหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจแห่งหนึ่งแห่งใดเป็นกรรมการในคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจอื่น เว้นแต่กรณีที่มีกฎหมายกำหนด หรือกรณีการแต่งตั้งเป็นกรรมการในคณะกรรมการของบริษัทที่รัฐวิสาหกิจนั้นถือหุ้นอยู่

(๔) ไม่แต่งตั้งสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ข้าราชการการเมือง และผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นกรรมการในคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจเพิ่มเติม

(๕) ให้มีผู้แทนกระทรวงการคลังที่เป็นข้าราชการประจำในกระทรวงการคลังเป็นกรรมการในคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ เพื่อรักษาผลประโยชน์ของทางราชการในฐานะผู้ถือหุ้นของรัฐวิสาหกิจ

(๖) ให้มีผู้แทนกระทรวงเจ้าสังกัดของรัฐวิสาหกิจที่เป็นข้าราชการประจำในกระทรวงเจ้าสังกัดซึ่งไม่อยู่ในหน่วยงานที่ทำหน้าที่กำกับดูแลการประกอบกิจการของรัฐวิสาหกิจนั้น (Regulator) จำนวน ๑ คน เป็นกรรมการในคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ เพื่อทำหน้าที่เชื่อมโยงนโยบายจากกระทรวงเจ้าสังกัดของรัฐวิสาหกิจ ทั้งนี้ กรณีมีเหตุจำเป็นอาจแต่งตั้งเพิ่มเติมได้อีกไม่เกิน ๑ คน

(๗) ในกรณีที่กฎหมายจัดตั้งของรัฐวิสาหกิจกำหนดให้มีผู้ดำรงตำแหน่งใดในส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นเป็นกรรมการ และผู้ดำรงตำแหน่งนั้นจะมอบหมายให้ผู้อื่นปฏิบัติหน้าที่แทนในตำแหน่งกรรมการรัฐวิสาหกิจ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นพิจารณามอบหมายผู้ดำรงตำแหน่งอื่นในหน่วยงานในสังกัดที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ มีเวลา และเหมาะสมกับความต้องการในการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาของแต่ละรัฐวิสาหกิจนั้น โดยทำเป็นคำสั่งมอบอำนาจให้เกิดความรับผิดชอบชัดเจนและต่อเนื่องในการปฏิบัติหน้าที่

(๘) กรณีกฎหมายจัดตั้งของรัฐวิสาหกิจกำหนดให้มีผู้แทนหน่วยงานต่างๆ เป็นกรรมการในคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ ให้หน่วยงานนั้นแต่งตั้งจากบุคคลที่อยู่ในหน่วยงานเท่านั้น

(๙) ในกรณีที่ส่วนราชการแต่งตั้งข้าราชการประจำไปเป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจหากข้าราชการผู้นั้นเกษียณอายุหรือพ้นจากการเป็นข้าราชการประจำ ให้ส่วนราชการนั้นแต่งตั้งข้าราชการคนใหม่ไปแทนเนื่องจากข้าราชการผู้พ้นจากตำแหน่งแล้วไม่อยู่ในข่ายต้องได้รับโทษตามนโยบายพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดทางวินัยของข้าราชการซึ่งไปปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานที่มีใช้ส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๔ และเพื่อให้การกำกับดูแลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจเป็นไปตามนโยบายของส่วนราชการนั้น เว้นแต่ข้าราชการผู้ที่เกษียณอายุหรือพ้นจากการเป็นข้าราชการประจำและส่วนราชการพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถเชี่ยวชาญในกิจการ ซึ่งจะเป็ประโยชน์ต่อรัฐวิสาหกิจนั้นๆ ส่วนราชการนั้นจะพิจารณาให้บุคคลดังกล่าวยังคงเป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจต่อไปจนครบวาระที่ยังเหลืออยู่ก็ได้ ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงบทบัญญัติของกฎหมายรัฐวิสาหกิจนั้นๆ ที่ให้อำนาจในการแต่งตั้งหรือถอดถอนประกอบด้วย เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๓๗ เรื่อง หลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการพ้นจากตำแหน่งกรรมการรัฐวิสาหกิจ และบทกำกับข้าราชการที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจ

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๔.๒ ข้อยกกฎหมาย

๔.๒.๑ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการกำหนดนโยบายและกำกับดูแล
รัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๕๗

“ข้อ ๑๐ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๖) พิจารณาความเหมาะสมของบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อเพื่อแต่งตั้ง
เป็นกรรมการในคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ

(๘) รายงานผลการดำเนินงานของคณะกรรมการเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรี
ทราบ

ข้อ ๑๒ ในการพิจารณาความเหมาะสมของบุคคลตามข้อ ๑๐ (๖)
ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเสนอรายชื่อบุคคลที่มีคุณวุฒิและประสบการณ์ที่เหมาะสมกับรัฐวิสาหกิจต่อประธาน
กรรมการเพื่อความเห็นชอบ โดยให้บุคคลที่จะได้รับการเสนอชื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการในคณะกรรมการ
รัฐวิสาหกิจกรอกข้อความตามแบบท้ายระเบียบนี้ และรับรองว่าตนเป็นผู้มีคุณสมบัติครบถ้วนและไม่มีลักษณะ
ต้องห้ามตามกฎหมาย ทั้งนี้ เมื่อประธานกรรมการให้ความเห็นชอบแล้วให้เสนอคณะกรรมการพิจารณา ก่อน
นำเสนอคณะรัฐมนตรี หรือดำเนินการเพื่อแต่งตั้งตามกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับของรัฐวิสาหกิจนั้นต่อไป

กรณีตำแหน่งกรรมการที่จะแต่งตั้งเป็นตำแหน่งผู้แทนส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจหน่วยงานของรัฐหรือหน่วยงานอื่น ให้บุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการ
ในคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจขอความเห็นชอบหรือขออนุมัติจากหน่วยงานต้นสังกัดของผู้แทนนั้น ก่อนเสนอ
ประธานกรรมการเพื่อความเห็นชอบตามวรรคหนึ่ง

ให้รัฐวิสาหกิจทุกแห่งมีบุคคลในบัญชีรายชื่อกรรมการที่กระทรวงการคลัง
จัดทำขึ้นและมีสัดส่วนตามที่กฎหมายว่าด้วยคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ
กำหนด และผู้แทนกระทรวงการคลังเป็นกรรมการในคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ

เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานของรัฐวิสาหกิจซึ่งจำเป็นต้องดำเนินการ
โดยเร่งด่วน คณะกรรมการอาจมอบอำนาจให้ประธานกรรมการเป็นผู้พิจารณาเห็นชอบบุคคลที่จะได้รับแต่งตั้ง
เป็นกรรมการในคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจแทนคณะกรรมการได้”

๔.๒.๒ คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจในคราวประชุมครั้งที่ ๑/๒๕๕๘ เมื่อวันที่
๕ พฤศจิกายน ๒๕๕๗ ได้มีมติเห็นชอบในการมอบอำนาจให้ประธานกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ
เป็นผู้พิจารณาเห็นชอบรายชื่อบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อเพื่อแต่งตั้งเป็นประธานกรรมการ และกรรมการอื่น/
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจแทนคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ และรายงาน
ให้คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจทราบเมื่อได้ดำเนินการแล้ว

๕. ข้อเสนอของสำนักงานเลขาธิการ คนร.

คนร. ขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อรับทราบแนวทางการแต่งตั้งกรรมการรัฐวิสาหกิจ ตามข้อ ๔.๑.๒ เพื่อให้กระทรวงเจ้าสังกัดของรัฐวิสาหกิจ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติต่อไป

ทั้งนี้ สำนักงานเลขาธิการ คนร. ได้เสนอประธานกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจพิจารณา ให้ความเห็นชอบการนำเสนอเรื่องต่อคณะรัฐมนตรีแล้ว รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๓

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรีเพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

1๓/๗ ๖๖๗๗๗/๖๖๗

(นายเอกนิติ นิติทัณฑ์ประภาศ)

ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ
กรรมการและเลขาธิการคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ

สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ

สำนักบริหารหลักทรัพย์ของรัฐ

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๘ ๕๘๘๐-๗ ต่อ ๒๑๑๓

โทรสาร ๐ ๒๒๗๙ ๘๕๕๗

สำเนาถูกต้อง

11/๖๐๗

(นางสาวกัญญา แซ่เอี้ยว)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการ

“...เงินแผ่นดินนั้น คือเงินของประชาชนทั้ง
พระราชาธิบดีในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพล

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา เลขรับ 2082 เวลา 16:23:33 ที่หนังสือ คผ0014/1393 ลงวันที่ 27 มี.ค. 60	วันที่ 27 มี.ค. ด้าน

สอ.อ.ท.วิ.

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ถนนพระรามที่ ๖ กทม. ๑๐๕๐๐

ความที่สุด

ที่ คผ ๑๐๑๔/ ๑๓๙๖

มีนาคม ๒๕๖๐

เรื่อง การศึกษาวิเคราะห์การดำรงตำแหน่งกรรมการรัฐวิสาหกิจของข้าราชการประจำ

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ศึกษาวิเคราะห์การดำรงตำแหน่งกรรมการรัฐวิสาหกิจของข้าราชการประจำ พบว่า การดำรงตำแหน่งกรรมการรัฐวิสาหกิจของข้าราชการประจำอาจเกิดความเสี่ยงในการขัดกันของหน้าที่หรือผลประโยชน์ทับซ้อน ซึ่งอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ โดยมีรายละเอียดสรุปได้ดังนี้

๑) การดำรงตำแหน่งกรรมการรัฐวิสาหกิจของข้าราชการประจำ อาจทำให้เกิดการขัดกันของหน้าที่หรือผลประโยชน์ทับซ้อน

๑.๑) การดำรงตำแหน่งกรรมการรัฐวิสาหกิจของข้าราชการระดับสูงในส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ควบคุมกำกับดูแลด้านนโยบายและด้านการปฏิบัติของรัฐวิสาหกิจรายสาขา (Regulator) โดยจากการวิเคราะห์ข้อมูลการดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจ พบว่า รัฐวิสาหกิจหลายแห่งมีข้าราชการระดับสูงที่ทำหน้าที่กำกับดูแลทั้งด้านสายการบังคับบัญชาและด้านบทบาทภารกิจเข้าไปดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจ เช่น การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย มีปลัดกระทรวงพลังงานเป็นประธานกรรมการ และอธิบดีกรมธุรกิจพลังงาน กระทรวงพลังงานเป็นกรรมการ การไฟฟ้านครหลวง มีปลัดกระทรวงมหาดไทยเป็นประธานกรรมการ การท่าเรือแห่งประเทศไทย มีอธิบดีกรมเจ้าท่าเป็นกรรมการ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร มีผู้แทนธนาคารแห่งประเทศไทยเป็นกรรมการ เป็นต้น ซึ่งการแต่งตั้งข้าราชการระดับสูงดังกล่าวเป็นประธานกรรมการหรือกรรมการในรัฐวิสาหกิจ อาจทำให้เกิดการขัดกันระหว่างการทำหน้าที่ผู้บริหารระดับสูงของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐ ซึ่งทำหน้าที่ในการออกนโยบาย ควบคุม กำกับดูแลการดำเนินงานต่าง ๆ ของรัฐวิสาหกิจ เพื่อดูแลรักษาผลประโยชน์สาธารณะ คำนึงถึงผลประโยชน์ส่วนรวมเป็นหลัก เพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์สูงสุด กับการทำหน้าที่ประธานกรรมการหรือกรรมการในรัฐวิสาหกิจ ซึ่งทำหน้าที่กำกับ ควบคุม ดูแลการบริหารกิจการ การตัดสินใจ การวางแผนนโยบาย และวางแผนกลยุทธ์เพื่อบรรลุเป้าหมายของรัฐวิสาหกิจ โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ที่ดีที่สุดในขององค์กร และการแสวงหากำไรหรือประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ถือหุ้น ซึ่งไม่เป็นไปตามหลักการและแนวทางการกำกับดูแลที่ดีในรัฐวิสาหกิจ และอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ

ทั้งนี้ มีสาเหตุสำคัญเนื่องมาจากกฎหมายจัดตั้งรัฐวิสาหกิจกำหนดให้แต่งตั้งกรรมการโดยตำแหน่งหรือผู้แทนจากหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐ ซึ่งเป็นข้าราชการที่มีหน้าที่กำกับดูแลรัฐวิสาหกิจ และระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยการบัญชีและการเงินของรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๔๘ กำหนดให้ต้องมีผู้แทนกระทรวงการคลัง

/เข้าไปเป็น...

“...เงินแผ่นดินนั้น คือเงินของประชาชนทั้งชาติ...”

พระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

- ๒ -

เข้าไปเป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจ นอกจากนั้นพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม กำหนดลักษณะต้องห้ามของผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการรัฐวิสาหกิจไว้ตามมาตรา ๕ โดยห้ามกรรมการไม่ให้เป็นผู้ถือหุ้นและไม่ให้ดำรงตำแหน่งใด ๆ ในรัฐวิสาหกิจรวมถึงบริษัทในเครือ แต่มีได้ห้ามข้าราชการที่มีหน้าที่กำกับดูแลทั้งด้านสายการบังคับบัญชาและด้านบทบาทภารกิจเข้าไปดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจ

อย่างไรก็ตาม คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๔๘ มอบหมายให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) ปรับปรุงและจัดทำแนวทางปฏิบัติเรื่องกระบวนการสรรหากรรมการรัฐวิสาหกิจ รวมถึงจัดปรับปรุงบัญชีรายชื่อกรรมการรัฐวิสาหกิจในระบบ Director pool และให้กระทรวงเจ้าสังกัดพิจารณาแนวทางการปรับปรุงกฎหมายจัดตั้งในส่วนกรรมการโดยตำแหน่งที่ขัดหลักธรรมาภิบาลที่ดี (กรรมการรัฐวิสาหกิจต้องไม่เป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง และไม่เป็นผู้กำกับดูแลรายสาขา (Regulator)) ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) ได้กำหนดทักษะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญของกรรมการรัฐวิสาหกิจ (Skill Matrix) เพื่อปรับปรุงบัญชีรายชื่อกรรมการแล้ว ส่วนแนวทางการปรับปรุงกฎหมายจัดตั้งรัฐวิสาหกิจ กระทรวงเจ้าสังกัดแต่ละแห่งยังอยู่ระหว่างการพิจารณาทบทวน

๑.๒) การดำรงตำแหน่งกรรมการรัฐวิสาหกิจและบริษัทในเครือของรัฐวิสาหกิจของข้าราชการระดับสูงที่มีอำนาจหน้าที่กำกับดูแล ตรวจสอบการปฏิบัติงานของรัฐวิสาหกิจให้เป็นไปตามกฎหมาย เช่น ข้าราชการกรมสรรพากร กระทรวงการคลัง ซึ่งเป็นผู้มีหน้าที่ในการกำหนดนโยบายภาษีอากร กำกับดูแลผู้เสียภาษี ตรวจสอบผู้ประกอบการให้ดำเนินการเสียภาษีให้ครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด โดยรักษาผลประโยชน์ของรัฐเป็นหลัก ส่วนรัฐวิสาหกิจและบริษัทในเครือเป็นองค์กรธุรกิจที่มีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหากำไรสูงสุด และบริหารจัดการให้มีกำไรหลังหักภาษีมากที่สุด หากมีข้าราชการกรมสรรพากรเข้าไปดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจ อาจเกิดการขัดกันของหน้าที่หรือผลประโยชน์ทับซ้อน โดยจากการตรวจสอบข้อมูลการดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจและบริษัทในเครือ จำนวน ๒๑๓ แห่ง พบว่า มีข้าราชการกรมสรรพากร จำนวน ๖ คน เข้าไปดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจและบริษัทในเครือ จำนวน ๑๑ แห่ง ได้แก่ ๑) บริษัท ท่าอากาศยานไทย จำกัด (มหาชน) ๒) โรงงานไฟ ๓) บริษัท พีทีที เอ็นเนอร์ยี่รีไซเคิล จำกัด ๔) บริษัท ธนารักษ์พัฒนาสินทรัพย์ จำกัด ๕) บริษัท โรงแรมเอราวัณ จำกัด (มหาชน) ๖) บริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) ๗) ธนาคารออมสิน ๘) บริษัท ไทยสมายล์แอร์เวย์ จำกัด ๙) บริษัท รักษาความปลอดภัย กรุงเทพธุรกิจบริการ จำกัด ๑๐) สถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย และ ๑๑) องค์การตลาดเพื่อเกษตรกร

๑.๓) การดำรงตำแหน่งกรรมการรัฐวิสาหกิจของข้าราชการระดับสูงที่เกี่ยวข้องข้าราชการ ซึ่งเคยกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจ ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๔๖ หมวด ๔ การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม มาตรา ๑๐๐ และมาตรา ๑๐๑ ได้กำหนดห้ามมิให้เจ้าหน้าที่ของรัฐเข้าไปมีส่วนได้เสียในฐานะเป็นกรรมการในธุรกิจของเอกชนซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแล ควบคุม หรือตรวจสอบของหน่วยงานของรัฐที่เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้นสังกัดอยู่หรือปฏิบัติหน้าที่ในฐานะเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ซึ่งโดยสภาพของผลประโยชน์ของธุรกิจของเอกชนนั้นอาจขัดหรือแย้งต่อประโยชน์ส่วนรวม

/หรือประโยชน์...

“...เงินแผ่นดินนั้น คือเงินของประชาชนทั้งชาติ...”

พระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

- ๓ -

หรือประโยชน์ทางราชการ หรือกระทบต่อความมีอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้นั้น ซึ่งบทบัญญัติดังกล่าวให้นำมาใช้บังคับกับผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐมาแล้วยังไม่ถึง ๒ ปีด้วย อย่างไรก็ตาม บทบัญญัติดังกล่าวนี้ ไม่ได้ใช้บังคับกับเจ้าหน้าที่ของรัฐทุกตำแหน่ง แต่ต้องเป็นไปตามที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) กำหนด ซึ่งปัจจุบันได้มีการกำหนดตำแหน่งเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ต้องห้ามตามมาตราข้างต้นไว้ ๔ ตำแหน่ง คือ นายกรัฐมนตรี รัฐมนตรี ผู้บริหารท้องถิ่น และรองผู้บริหารท้องถิ่น ประกอบกับคณะกรรมการกฤษฎีกาได้มีการวินิจฉัยตีความคำว่า “ธุรกิจเอกชน” ตามมาตรา ๑๐๐ (๔) ของบทบัญญัติดังกล่าว ตามเรื่องเสร็จที่ ๓๖๘/๒๕๕๔ โดยหมายถึง ธุรกิจที่เอกชนเป็นเจ้าของ โดยไม่รวมถึงธุรกิจหรือกิจการใดก็ตามกฎหมายถือว่าเป็นรัฐวิสาหกิจ

จากการบังคับใช้กฎหมายดังกล่าวข้างต้น ทำให้ข้าราชการระดับสูงที่เกี่ยวข้องอายุสามารถเข้าไปดำรงตำแหน่งกรรมการรัฐวิสาหกิจได้ ซึ่งหากข้าราชการที่เกี่ยวข้องเคยดำรงตำแหน่งในหน่วยงาน ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ควบคุมกำกับดูแลด้านนโยบายและด้านการปฏิบัติของรัฐวิสาหกิจรายสาขา (Regulator) และตรวจสอบการปฏิบัติงานของรัฐวิสาหกิจให้เป็นไปตามกฎหมาย อาจส่งผลให้เกิดความเสี่ยงในด้านผลประโยชน์ทับซ้อน เนื่องจากข้าราชการดังกล่าวอาจยังมีอำนาจจรรยาบรรณหน้าที่ทางราชการเดิม และทราบข้อมูลภายในที่จะแสวงหาประโยชน์ให้ตนเองหรือพวกพ้อง โดยจากการวิเคราะห์ข้อมูลรายชื่อกรรมการรัฐวิสาหกิจ พบว่ามีรัฐวิสาหกิจบางแห่งที่มีข้าราชการที่เกี่ยวข้องอายุไปดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจที่เคยกำกับดูแล เช่น อดีตข้าราชการกรมสรรพสามิต ดำรงตำแหน่งกรรมการในโรงงานยาสูบ อดีตข้าราชการกรมสรรพากร กระทรวงการคลัง ดำรงตำแหน่งกรรมการในธนาคารอาคารสงเคราะห์ เป็นต้น

๒.) กรรมการบริษัทในเครือของรัฐวิสาหกิจตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม อาจมีความเสี่ยงที่จะไปดำรงตำแหน่งเป็นผู้บริหารระดับสูงของบริษัทในเครือ โดยตามพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๕ กำหนดลักษณะต้องห้ามของผู้ดำรงตำแหน่งกรรมการรัฐวิสาหกิจไว้ โดยไม่ให้เป็นผู้ถือหุ้นหรือดำรงตำแหน่งใด ๆ ในรัฐวิสาหกิจ รวมถึงบริษัทในเครือ เว้นแต่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการของรัฐวิสาหกิจนั้น แต่ตามพระราชบัญญัติฯ ดังกล่าว มาตรา ๕ กำหนดให้รัฐวิสาหกิจ คือ (๑) องค์การของรัฐบาลตามกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งองค์การของรัฐบาล หรือกิจการของรัฐตามกฎหมายที่จัดตั้งกิจการนั้น และหมายความรวมถึงหน่วยงานธุรกิจที่รัฐเป็นเจ้าของ แต่ไม่รวมถึงองค์การหรือกิจการที่มีวัตถุประสงค์เฉพาะเพื่อสงเคราะห์หรือส่งเสริมกิจการใด ๆ ที่มีใช้ธุรกิจ (๒) บริษัทจำกัดหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่กระทรวง ทบวง กรม หรือทบวงการเมืองที่มีฐานะเทียบเท่า และหรือรัฐวิสาหกิจตาม (๑) มีทุนรวมอยู่ด้วยเกินร้อยละ ๕๐ หรือ (๓) บริษัทจำกัดหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่กระทรวง ทบวง กรม หรือรัฐวิสาหกิจตาม (๑) หรือ (๒) มีทุนรวมอยู่ด้วยถึงสองในสาม ซึ่งบริษัทในเครือของรัฐวิสาหกิจบางแห่งที่หน่วยงานรัฐมีทุนไม่ถึง ๒ ใน ๓ จึงไม่มีสถานะเป็นรัฐวิสาหกิจตามพระราชบัญญัติฯ ข้างต้น แต่มีสถานะเป็นรัฐวิสาหกิจตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ซึ่งกำหนดความหมายของรัฐวิสาหกิจในมาตรา ๔ คือ บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนนิติบุคคลที่ส่วนราชการ

/และ/หรือรัฐวิสาหกิจ...

“...เงินแผ่นดินนั้น คือเงินของประชาชนทั้งชาติ...”

พระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช

- ๕ -

และ/หรือรัฐวิสาหกิจมีทุนรวมอยู่ด้วยเกินกว่าร้อยละ ๕๐ ดังนั้นบริษัทในเครือของรัฐวิสาหกิจตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม อาจมีความเสี่ยงที่กรรมการรัฐวิสาหกิจสามารถดำรงตำแหน่งผู้บริหารระดับสูงบริษัทในเครือของรัฐวิสาหกิจได้ ทำให้ผู้กำกับดูแล ควบคุม และตรวจสอบกับผู้ปฏิบัติเป็นบุคคลเดียวกัน เกิดการขัดกันของหน้าที่หรือผลประโยชน์ทับซ้อน ซึ่งไม่เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีและอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ

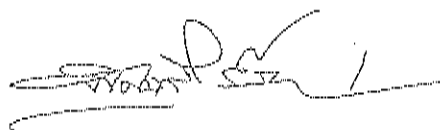
สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินพิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อป้องกันความเสียหายแก่รัฐ อันอาจเกิดจากการขัดกันของหน้าที่หรือผลประโยชน์ทับซ้อนจากการดำรงตำแหน่งกรรมการรัฐวิสาหกิจของข้าราชการประจำ และให้การบริหารงานรัฐวิสาหกิจและบริษัทในเครือรัฐวิสาหกิจเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล จึงมีข้อเสนอแนะเพื่อนายกรัฐมนตรีพิจารณาสั่งการให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) ดำเนินการ ดังนี้

๑. เร่งรัดและติดตามการดำเนินงานให้กระทรวงเจ้าสังกัดของรัฐวิสาหกิจพิจารณาแนวทางการปรับปรุงกฎหมายจัดตั้งในส่วนกรรมการโดยตำแหน่งที่ขัดหลักธรรมาภิบาลที่ดี ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๕

๒. ทบทวนหลักการและแนวทางการกำกับดูแลที่ดีในรัฐวิสาหกิจปี ๒๕๕๒ เพื่อประกอบการกำหนดคุณสมบัติของกรรมการรัฐวิสาหกิจ โดยพิจารณาให้ครอบคลุมถึงการดำรงตำแหน่งกรรมการรัฐวิสาหกิจของข้าราชการประจำที่มีหน้าที่กำกับดูแล ตรวจสอบการปฏิบัติงานของรัฐวิสาหกิจให้เป็นไปตามกฎหมาย การกำหนดระยะเวลาในการเว้นวรรคการทำงานของข้าราชการเกษียณอายุที่จะเข้าไปดำรงตำแหน่งกรรมการในรัฐวิสาหกิจ (Cool-off period) และการดำรงตำแหน่งผู้บริหารบริษัทในเครือรัฐวิสาหกิจตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๐๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ของกรรมการรัฐวิสาหกิจ รวมทั้งใช้ประกอบการพิจารณาปรับปรุงและจัดทำแนวทางปฏิบัติเรื่องกระบวนการสรรหากรรมการรัฐวิสาหกิจ

จึงกราบเรียนมาเพื่อประกอบการพิจารณา และให้ส่วนราชการที่รับผิดชอบแจ้งผลการดำเนินการให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินทราบด้วย เพื่อประกอบการตรวจสอบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ ต่อไป

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายพิชิต สิวลาภิโรภาส)

ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

สำนักตรวจสอบการดำเนินงานที่ ๒

โทร. ๐ ๒๑๒๖ ๑๕๐๐ ต่อ ๗๑๑๒

โทรสาร ๐ ๒๒๗๔ ๔๐๕๗

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ : pao2@oag.go.th

กรอบแนวทางการแต่งตั้งกรรมการรัฐวิสาหกิจ

เพื่อให้การสรรหาและแต่งตั้งกรรมการในคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจดำเนินการอย่างมีหลักเกณฑ์และโปร่งใส ให้เป็นไปตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี จึงเห็นสมควรกำหนดแนวทางปฏิบัติ ในการพิจารณาบุคคลที่สมควรได้รับการเสนอชื่อเพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการในคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ ดังนี้

๑.ให้นำสมรรถนะหลักและความรู้ที่จำเป็น (Skill Matrix) มาใช้ในการพิจารณาสรรหาและแต่งตั้งกรรมการรัฐวิสาหกิจ เพื่อให้รัฐวิสาหกิจได้กรรมการตรงกับความต้องการที่แท้จริงในการขับเคลื่อนและพัฒนาธุรกิจ ทั้งนี้ กรณีกฎหมายจัดตั้งของรัฐวิสาหกิจได้กำหนดความเชี่ยวชาญไว้เป็นการเฉพาะ การกำหนด Skill Matrix ต้องเป็นไปตามความเชี่ยวชาญดังกล่าวด้วย

๒. ในการแต่งตั้งกรรมการอื่นที่มีใช้กรรมการโดยตำแหน่งในรัฐวิสาหกิจแห่งใด ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาเสนอชื่อจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์การทำงานในภาคธุรกิจไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนกรรมการอื่นของรัฐวิสาหกิจนั้น ทั้งนี้ เพื่อให้รัฐวิสาหกิจมีกรรมการที่มีความรู้ ความสามารถ จากภาคธุรกิจต่างๆ มากยิ่งขึ้น

๓. ห้ามมิให้มีการแต่งตั้งผู้บริหารสูงสุดหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจแห่งหนึ่งแห่งใด เป็นกรรมการในคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจอื่น เว้นแต่กรณีที่มีกฎหมายกำหนด หรือกรณีการแต่งตั้งเป็นกรรมการในคณะกรรมการของบริษัทที่รัฐวิสาหกิจนั้นถือหุ้นอยู่ ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ในเรื่องของการปฏิบัติงานของผู้บริหารสูงสุดและพนักงานรัฐวิสาหกิจ

๔. ไม่แต่งตั้งสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ข้าราชการการเมือง และผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองเป็นกรรมการในคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจเพิ่มเติม ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามเจตนารมณ์รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐

๕. ให้มีผู้แทนกระทรวงการคลังที่เป็นข้าราชการประจำในกระทรวงการคลัง เป็นกรรมการในคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ เพื่อรักษาผลประโยชน์ของทางราชการในฐานะผู้ถือหุ้นของรัฐวิสาหกิจ และเพื่อให้เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการกำหนดนโยบายและกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๕๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๖. ให้มีผู้แทนกระทรวงเจ้าสังกัดของรัฐวิสาหกิจที่เป็นข้าราชการประจำในกระทรวงเจ้าสังกัด ซึ่งไม่อยู่ในหน่วยงานที่ทำหน้าที่กำกับดูแลการประกอบกิจการของรัฐวิสาหกิจนั้น (Regulator) จำนวน ๑ คน เป็นกรรมการในคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ เพื่อทำหน้าที่เชื่อมโยงนโยบายจากกระทรวงเจ้าสังกัดของรัฐวิสาหกิจ ทั้งนี้ กรณีมีเหตุจำเป็นอาจแต่งตั้งเพิ่มเติมได้อีกไม่เกิน ๑ คน

๗. ในกรณีที่กฎหมายจัดตั้งของรัฐวิสาหกิจกำหนดให้มีผู้ดำรงตำแหน่งใดในส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นเป็นกรรมการ และผู้ดำรงตำแหน่งนั้นจะมอบหมายให้ผู้อื่นปฏิบัติหน้าที่แทนในตำแหน่งกรรมการรัฐวิสาหกิจ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นพิจารณามอบหมายผู้ดำรงตำแหน่งอื่นในหน่วยงานในสังกัดที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ มีเวลา และเหมาะสมกับความต้องการในการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาของแต่ละรัฐวิสาหกิจนั้น โดยทำเป็นคำสั่งมอบอำนาจเพื่อให้เกิดความรับผิดชอบชัดเจนและต่อเนื่องในการปฏิบัติหน้าที่

๘. กรณีกฎหมายจัดตั้งของรัฐวิสาหกิจกำหนดให้มีผู้แทนหน่วยงานต่างๆ เป็นกรรมการ ในคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ ให้หน่วยงานนั้นแต่งตั้งจากบุคคลที่อยู่ในหน่วยงานเท่านั้น

๙. ในกรณีที่ส่วนราชการแต่งตั้งข้าราชการประจำไปเป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจ หากข้าราชการผู้นั้นเกษียณอายุหรือพ้นจากการเป็นข้าราชการประจำ ให้ส่วนราชการนั้นแต่งตั้งข้าราชการคนใหม่ไปแทน เนื่องจากข้าราชการผู้พ้นจากตำแหน่งแล้วไม่อยู่ในข่ายต้องได้รับโทษตามนัยพระราชบัญญัติว่าด้วยความผิดทางวินัยของข้าราชการซึ่งไปปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานที่มีใช้ส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๙ และเพื่อให้การกำกับดูแลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจเป็นไปตามนโยบายของส่วนราชการนั้น เว้นแต่ข้าราชการผู้ที่เกษียณอายุหรือพ้นจากการเป็นข้าราชการประจำและส่วนราชการพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถเชี่ยวชาญในกิจการ ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อรัฐวิสาหกิจนั้นๆ ส่วนราชการนั้นจะพิจารณาให้บุคคลดังกล่าวยังคงเป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจต่อไปจนครบวาระที่ยังเหลืออยู่ก็ได้ ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงบทบัญญัติของกฎหมายรัฐวิสาหกิจนั้นๆ ที่ให้อำนาจในการแต่งตั้งหรือถอดถอนประกอบด้วย เพื่อให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๓๗ เรื่อง หลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการพ้นจากตำแหน่งกรรมการรัฐวิสาหกิจ และบทกำกับข้าราชการที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจ

ด่วนที่สุด

ที่ กค ๐๔๐๖.๑/๓๕๕๗

คณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ
สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ
๓๑๐ อาคารธนาคารพัฒนาวิสาหกิจ
ขนาดกลางและขนาดย่อมแห่งประเทศไทย
ชั้น ๒ ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน
เขตพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๕ กรกฎาคม ๒๕๖๐

เรื่อง แนวทางการแต่งตั้งกรรมการรัฐวิสาหกิจ

กราบเรียน พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี
ประธานกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. สำเนาหนังสือสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน ด่วนที่สุด ที่ ตผ ๐๐๑๔/๑๓๔๓
ลงวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๐
๒. ร่างแนวทางการแต่งตั้งกรรมการรัฐวิสาหกิจ

๑. ความเป็นมา

๑.๑ คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๑๗ มกราคม ๒๕๖๐ มีมติรับทราบผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (คนร.) ครั้งที่ ๔/๒๕๕๙ เมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๙ โดย คนร. ได้มีมติเห็นชอบในหลักการการกำหนดทักษะ ความรู้ ความเชี่ยวชาญของกรรมการรัฐวิสาหกิจ (Skill Matrix) เพื่อนำไปใช้ประกอบการพิจารณาสรรหากรรมการรัฐวิสาหกิจของแต่ละรัฐวิสาหกิจ โดยมอบหมายให้รัฐวิสาหกิจทุกแห่งจัดทำ Skill Matrix ที่จำเป็นต่อการปฏิบัติหน้าที่กรรมการโดยพิจารณาจากความรู้ทางการศึกษาและประสบการณ์การทำงานในสาขาต่างๆ เพื่อนำเสนอคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ และกระทรวงเจ้าสังกัดก่อนส่งให้สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ (สคร.) เพื่อพิจารณานำเสนอ คนร. ต่อไป

๑.๒ สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ตผ ๐๐๑๔/๑๓๔๓ ลงวันที่ ๒๗ มีนาคม ๒๕๖๐ แจ้งว่า สตง. ได้ศึกษาวิเคราะห์การดำรงตำแหน่งกรรมการรัฐวิสาหกิจของข้าราชการประจำ เช่น การดำรงตำแหน่งกรรมการรัฐวิสาหกิจของข้าราชการประจำ อาจทำให้เกิดการขัดกันของหน้าที่หรือผลประโยชน์ทับซ้อน และการดำรงตำแหน่งกรรมการของข้าราชการระดับสูงที่เกี่ยวนายการซึ่งเคยกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจ อาจส่งผลให้เกิดความเสี่ยงในด้านผลประโยชน์ทับซ้อน จึงได้กราบเรียนนายกรัฐมนตรีในฐานะประธานกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจเพื่อประกอบการพิจารณา และให้ส่วนราชการที่รับผิดชอบแจ้งผลการดำเนินการให้ สตง. ทราบด้วย เพื่อประกอบการตรวจสอบตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการตรวจเงินแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๕๒ ต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๑

/๒. ระเบียบ...

๒. ระเบียบที่เกี่ยวข้อง

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการกำหนดนโยบายและกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๕๗

“ข้อ ๑๐ (๒) ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่พิจารณาความเหมาะสมของบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อเพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการในคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ

ข้อ ๑๒ ในการพิจารณาความเหมาะสมของบุคคลตามข้อ ๑๐ (๒) ให้รัฐมนตรีเจ้าสังกัดเสนอรายชื่อบุคคลที่มีคุณวุฒิและประสบการณ์ที่เหมาะสมกับรัฐวิสาหกิจต่อประธานกรรมการเพื่อให้ความเห็นชอบ โดยให้บุคคลที่จะได้รับการเสนอชื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการในคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจกรอกข้อความตามแบบท้ายระเบียบนี้ และรับรองว่าตนเป็นผู้มีคุณสมบัติครบถ้วนและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมาย ทั้งนี้ เมื่อประธานกรรมการให้ความเห็นชอบแล้วให้เสนอคณะกรรมการพิจารณาก่อนนำเสนอคณะรัฐมนตรีหรือดำเนินการเพื่อแต่งตั้งตามกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับของรัฐวิสาหกิจนั้นต่อไป

...”

๓. ความเห็นของสำนักงานเลขาธิการ คปร.

๓.๑ สคร. ในฐานะสำนักงานเลขาธิการ คปร. พิจารณาข้อเท็จจริง ประกอบผลการศึกษาวิเคราะห์การดำรงตำแหน่งกรรมการรัฐวิสาหกิจของข้าราชการประจำ ตามความเห็นของ สดง. แล้วมีความเห็นดังนี้

(๑) เห็นด้วยในหลักการเกี่ยวกับการแต่งตั้งกรรมการรัฐวิสาหกิจจากข้าราชการระดับสูงในส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่ทำหน้าที่กำกับดูแลการประกอบกิจการของรัฐวิสาหกิจ (Regulator) อาจทำให้เกิดการขัดกันระหว่างการทำหน้าที่ผู้บริหารระดับสูงของส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐกับการทำหน้าที่ประธานกรรมการหรือกรรมการในรัฐวิสาหกิจ อย่างไรก็ตาม การแต่งตั้งกรรมการรัฐวิสาหกิจยังต้องพิจารณาจากข้าราชการระดับสูงในส่วนราชการหรือหน่วยงานของรัฐที่มีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบาย (Policy Maker) เพื่อทำหน้าที่เชื่อมโยงนโยบายจากกระทรวงเจ้าสังกัดสู่การปฏิบัติให้มีประสิทธิภาพ และต้องพิจารณาจากข้าราชการระดับสูงของกระทรวงการคลังในฐานะผู้ถือหุ้น (Shareholder) เพื่อรักษาผลประโยชน์ของทางราชการในฐานะผู้ถือหุ้นของรัฐวิสาหกิจ และสอดคล้องกับหลักการสากลที่ผู้ถือหุ้นมีสิทธิในความเป็นเจ้าของโดยควบคุมบริษัทผ่านการแต่งตั้งคณะกรรมการให้ทำหน้าที่แทนตนและมีสิทธิในการตัดสินใจเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของบริษัท

(๒) การดำรงตำแหน่งกรรมการของข้าราชการระดับสูงที่เกษียณอายุราชการซึ่งเคยกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจ เห็นควรให้ถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๓๗ เรื่อง หลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการพ้นจากตำแหน่งกรรมการรัฐวิสาหกิจ และบทกำกับข้าราชการที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจ ที่กำหนดให้ข้าราชการผู้เกษียณอายุหรือพ้นจากการเป็นข้าราชการประจำนั้น

/เป็นผู้มี...

เป็นผู้มีความรู้ความสามารถเชี่ยวชาญในกิจการ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อรัฐวิสาหกิจนั้นๆ ส่วนราชการนั้น จะพิจารณาให้บุคคลดังกล่าวเป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจต่อไปจนครบตามวาระที่ยังเหลืออยู่ก็ได้ ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงบทบาทหน้าที่ของกฎหมายรัฐวิสาหกิจนั้นๆ ที่ให้อำนาจในการแต่งตั้งหรือถอดถอนประกอบด้วย

(๓) กรณีนิยามของรัฐวิสาหกิจตามพระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (พระราชบัญญัติวิธีการงบประมาณฯ) และนิยามของรัฐวิสาหกิจตามพระราชบัญญัติ คุณสมบัติมาตรฐานสำหรับกรรมการและพนักงานของรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๑๘ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (พระราชบัญญัติคุณสมบัติมาตรฐานฯ) แตกต่างกัน อาจมีความเสี่ยงที่กรรมการรัฐวิสาหกิจสามารถดำรง ตำแหน่งผู้บริหารระดับสูงบริษัทในเครือของรัฐวิสาหกิจได้ ซึ่งไม่เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหาร กิจการบ้านเมืองที่ดีและอาจก่อให้เกิดความเสียหายแก่รัฐ เห็นสมควรมอบหมายให้ สคร. ประสานงานกับ สำนักงบประมาณเพื่อพิจารณาแนวทางการกำหนดนิยาม “รัฐวิสาหกิจ” ดังกล่าวต่อไป

(๔) การเร่งรัดและติดตามการดำเนินงานให้กระทรวงเจ้าสังกัดของรัฐวิสาหกิจ พิจารณาแนวทางการปรับปรุงกฎหมายจัดตั้งในส่วนกรรมการโดยตำแหน่งที่ขัดหลักธรรมาภิบาลที่ดี ตามมติ คณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๕๘ และการทบทวนหลักการและแนวทางการกำกับดูแลที่ดี ในรัฐวิสาหกิจปี ๒๕๕๒ เพื่อประกอบการกำหนดคุณสมบัติของกรรมการรัฐวิสาหกิจ เห็นสมควรมอบหมายให้ กระทรวงเจ้าสังกัดของรัฐวิสาหกิจกำกับรัฐวิสาหกิจดำเนินการให้สอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวต่อไป และมอบหมายให้ สคร. ดำเนินการทบทวนหลักการและแนวทางการกำกับดูแลที่ดีให้เป็นปัจจุบัน

๓.๒ เนื่องจากรัฐวิสาหกิจเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจและสังคม ของประเทศ ดังนั้น การสรรหาและแต่งตั้งกรรมการในคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจเพื่อทำหน้าที่กำกับ และกำหนดนโยบายการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ ซึ่งควรดำเนินการอย่างมี หลักเกณฑ์และโปร่งใสให้เป็นไปตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีและเป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล รวมทั้ง สอดคล้องกับความเห็นของ สตง. จึงเห็นสมควรกำหนดแนวทางการแต่งตั้งกรรมการรัฐวิสาหกิจ โดยมี สาระสำคัญดังนี้

(๑) ให้นำ Skill Matrix มาใช้ในการพิจารณาสรรหาและแต่งตั้งกรรมการรัฐวิสาหกิจ

(๒) ในการแต่งตั้งกรรมการอื่นที่มีใช้กรรมการโดยตำแหน่งในรัฐวิสาหกิจแห่งใด ให้ผู้มีอำนาจพิจารณาเสนอชื่อจากผู้ทรงคุณวุฒิที่มีประสบการณ์การทำงานในภาคธุรกิจไม่น้อยกว่าหนึ่งในสาม ของจำนวนกรรมการอื่นของรัฐวิสาหกิจนั้น

(๓) ห้ามมิให้มีการแต่งตั้งผู้บริหารสูงสุดหรือพนักงานรัฐวิสาหกิจแห่งหนึ่งแห่งใด เป็นกรรมการในคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจอื่น เว้นแต่กรณีที่มีกฎหมายกำหนด หรือกรณีการแต่งตั้งเป็นกรรมการ ในคณะกรรมการของบริษัทที่รัฐวิสาหกิจนั้นถือหุ้นอยู่

(๔) ไม่แต่งตั้งสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ข้าราชการการเมือง และผู้ดำรง ตำแหน่งทางการเมืองเป็นกรรมการในคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจเพิ่มเติม

/(๕) ให้มี...

(๕) ให้มีผู้แทนกระทรวงการคลังที่เป็นข้าราชการประจำในกระทรวงการคลัง เป็นกรรมการในคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ เพื่อรักษาผลประโยชน์ของทางราชการในฐานะผู้ถือหุ้น ของรัฐวิสาหกิจ

(๖) ให้มีผู้แทนกระทรวงเจ้าสังกัดของรัฐวิสาหกิจที่เป็นข้าราชการประจำในกระทรวง เจ้าสังกัดซึ่งไม่อยู่ในหน่วยงานที่ทำหน้าที่กำกับดูแลการประกอบกิจการของรัฐวิสาหกิจนั้น (Regulator) จำนวน ๑ คน เป็นกรรมการในคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ เพื่อทำหน้าที่เชื่อมโยงนโยบายจากกระทรวง เจ้าสังกัดของรัฐวิสาหกิจ ทั้งนี้ กรณีมีเหตุจำเป็นอาจแต่งตั้งเพิ่มเติมได้อีกไม่เกิน ๑ คน

(๗) ในกรณีที่กฎหมายจัดตั้งของรัฐวิสาหกิจกำหนดให้มีผู้ดำรงตำแหน่งใด ในส่วนราชการหรือหน่วยงานอื่นเป็นกรรมการ และผู้ดำรงตำแหน่งนั้นจะมอบหมายให้ผู้อื่นปฏิบัติหน้าที่แทน ในตำแหน่งกรรมการรัฐวิสาหกิจ ให้ผู้ดำรงตำแหน่งนั้นพิจารณามอบหมายผู้ดำรงตำแหน่งอื่นในหน่วยงาน ในสังกัดที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญ มีเวลา และเหมาะสมกับความต้องการในการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหา ของแต่ละรัฐวิสาหกิจนั้น โดยทำเป็นคำสั่งมอบอำนาจเพื่อให้เกิดความรับผิดชอบชัดเจนและต่อเนื่อง ในการปฏิบัติหน้าที่

(๘) กรณีกฎหมายจัดตั้งของรัฐวิสาหกิจกำหนดให้มีผู้แทนหน่วยงานต่างๆ เป็นกรรมการในคณะกรรมการรัฐวิสาหกิจ ให้หน่วยงานนั้นแต่งตั้งจากบุคคลที่อยู่ในหน่วยงานเท่านั้น

(๙) ในกรณีที่ส่วนราชการแต่งตั้งข้าราชการประจำไปเป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจ หากข้าราชการผู้นั้นเกษียณอายุหรือพ้นจากการเป็นข้าราชการประจำ ให้ส่วนราชการนั้นแต่งตั้งข้าราชการ คนใหม่ไปแทนเนื่องจากข้าราชการผู้พ้นจากตำแหน่งแล้วไม่อยู่ในข่ายต้องได้รับโทษตามนัยพระราชบัญญัติว่า ด้วยความผิดทางวินัยของข้าราชการซึ่งไปปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานที่มีใช้ส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๔ และเพื่อให้ การกำกับดูแลการดำเนินงานของรัฐวิสาหกิจเป็นไปตามนโยบายของส่วนราชการนั้น เว้นแต่ข้าราชการผู้ที่ เกษียณอายุหรือพ้นจากการเป็นข้าราชการประจำและส่วนราชการพิจารณาแล้วเห็นว่าเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถเชี่ยวชาญในกิจการ จึงจะเป็นประโยชน์ต่อรัฐวิสาหกิจนั้นๆ ส่วนราชการนั้นจะพิจารณาให้บุคคล ดังกล่าวยังคงเป็นกรรมการในรัฐวิสาหกิจต่อไปจนครบวาระที่ยังเหลืออยู่ก็ได้ ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงบทบัญญัติ ของกฎหมายรัฐวิสาหกิจนั้นๆ ที่ให้อำนาจในการแต่งตั้งหรือถอดถอนประกอบด้วย เพื่อให้เป็นไปตาม มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๔ มีนาคม ๒๕๓๗ เรื่อง หลักเกณฑ์การแต่งตั้งและการพ้นจากตำแหน่งกรรมการ รัฐวิสาหกิจ และบทกำกับข้าราชการที่ได้รับแต่งตั้งให้เป็นกรรมการรัฐวิสาหกิจ

รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย ๒

๔. ข้อเสนอของสำนักงานเลขาธิการ คนร.

๔.๑ ให้ความเห็นชอบข้อเสนอของสำนักงานเลขาธิการ คนร. ตามข้อ ๓ และเพื่อให้ เป็นไปตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการกำหนดนโยบายและกำกับดูแลรัฐวิสาหกิจ พ.ศ. ๒๕๕๗ ข้อ ๓๐ (๖) และข้อ ๑๒ จึงเห็นสมควรนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อให้ความเห็นชอบแนวทางการแต่งตั้งกรรมการ รัฐวิสาหกิจ เพื่อให้กระทรวงเจ้าสังกัด รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องถือปฏิบัติต่อไป

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบ เพื่อสำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการ
นโยบายรัฐวิสาหกิจจะได้เสนอต่อคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไป

107th Amendment

ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ
กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ

โทรสาร ๐ ๒๒๗๔ ๘๕๕๗

— ५९१४८७०६१ —

94150. 25.

(အောင်ဇော်အောင် နာမည်နဲ့ထည့်)

အနုပညာအဖွဲ့အစည်းများ ၅

7.7.20